

SUMMARY

The relevance of the English Language learning is substantiated in the article for many reasons. First, because of its prevalence in the whole world. Secondly, due to the huge number of lexical and stylistic features, such as context, polysemantic words, direct word order in sentence, variability (British, American, Canadian, Australian, New Zealand English). Thirdly, owing to its clarity, conciseness, emotional colouring and individuality.

The article defines the possibilities of the contextual method using in the Turkish and English language Lexicology studying. Such teaching methods as descriptive (for a general description of the context); contextual-interpretive (to identify the functional and semantic meaning of a word), as well as a method of creating a problem situation using a contextual task were used for achieving the goal. The features of the English language as the language of international communication are determined; the place of the context in English is considered and the role of the English context in comparison with the Turkish one is defined.

The difficulties of translating words from English and vice versa due to their ambiguity are stipulated. Especially it concerns synonymic dominants, idioms, set phrases and phrasal verbs. Context has been shown to understand the meaning of a word or phrase. Depending upon the context and lexical surroundings, most words in common vocabulary can change their meaning in both Turkish and English.

Key words: context, contextual method, Lexicology, Turkish Language, English Language, polysemy, synonymy.

REFERENCES

- Arnold, I. V. (2012) *Leksikologiya sovremennogo angliyskogo yazyka: ucheb. posobiye. 2-izd. pererab. FLINTA: Nauka (Modern English Lexicology: Teaching Manual. 2nd Edition. Revised. FLINTA: Science) [in Russian].*
- Dyskurs inozemnoyi komunikatsii (2002) *Za zag. nauk. red. K. Kus'ko Lvivsky Natsionalny Univesitet im. I. Franka. Lviv: LNU. (Discourse of Foreign Communication. The Main Editor K. Kusko. Lviv National University named after I. Franko) [in Ukrainian].*
- Kristal, D. (2001) *Angliyskiy yazyk kak globalny. Perevod s angliyskogo N. V. Kuznetsova. Moscow: Ves' mir (English as a global language. Translation from English by Kuznetsova. Moscow: The Whole World) [in Russian].*
- Malikova, T. A. (1990) *Vzaimodeystvie natsional'no-regional'nykh variantov angliyskogo yazyka. Kiev: Znanie (The Interaction of National and Regional Variants of the English Language. Kiev: Knowledge) [in Russian].*
- Chaenkova, O. K. (2019) *Lingvokulturna spetsyfika frazeologizmiv u protsesi perekladu (na materialy ukrainskoyi, turetskoyi ta angliyskoyi mov). Language. Scientific and Theoretical Journal. № 31., Ukraine. Odessa. 41–54. (Linguocultural Specificity of Phraseological Units in Translating Process (on the Material of Ukrainian, Turkish and English Languages) [in Ukrainian].*
- Yakhontova, T. V. (2009) *Lingvistychna genologiya naukovoyi komunikatsii: monografiya. Lviv: Vydavnychy Tsentri LNU. (Linguistic Genology of Scientific Communication. Monograph. Lviv: Publishing House LNU) [in Ukrainian].*
- Shafiqullina, L. S., Shemshurenko, O. V. *Lexical Features of the Modern Turkish Language: Instructional Techniques of Introducing Vocabulary at the Lessons of the Turkish language and Typical Mistakes in Students' Speech. Special Issue July 2016, Gafsa, Tunisia. INTERNATIONAL JOURNAL OF HUMANITIES AND CULTURAL STUDIES. ISSN 2356-5926., P. 629-636.*

Стаття надійшла до редакції 01.03.2021

**Рецензія на монографію Т. М. Корольової, Т. В. Стоянової
«Переклад юридичних документів ЮНЕСКО із захисту прав
на освіту», Одеса, 2021**

Іван Бондаренко

доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри мов і літератур
Далекого Сходу та Південно-Східної Азії
Київського національного університету імені Тараса Шевченка
Київ, Україна

Міжнародне співробітництво набирає дедалі важливішого значення й однією з основних сфер міжнародного суспільства є освіта. Дослідження потребують особливості відтворення юридичних документів з урахуванням особливостей юридичної системи та лінгвокультури кожної країни, що робить дослідження надзвичайно актуальним та теоретично значущим.

Характерною ознакою сучасного етапу розвитку світової культури є широка глобалізація, інтернаціоналізація і всеосяжність електронних засобів зв'язку у межах чого особливого значення набуває процес міжнаціональної комунікації. Значне місце в цьому процесі займає офіційна комунікація між країнами, яка відрізняється від інших видів комунікації цілою низкою специфічних рис на всіх рівнях її реалізації, що має бути об'єктом компетенції професійних фахівців із перекладу і постійно знаходитися в центрі їхньої уваги. Особливо актуальним стає дослідження означеного питання по відношенню до мов Сходу через їхні суттєві лінгвокультурні відмінності. Виокремленню і комплексному дослідженню таких особливостей англomовних документів при їх перекладі китайською мовою і присвячено рецензовану монографію

Рецензована монографія має не тільки вагому практичну цінність, але й теоретичне значення, оскільки робить суттєвий внесок у розвиток вітчизняного і навіть міжнародного перекладознавства завдяки комплексній систематизації й узагальненню вдало виконаних наукових розвідок з перекладу відповідних термінів у сфері освіти, а також виявленню і докладному опису лексичних та граматичних особливостей перекладу англomовних документів ЮНЕСКО з захисту прав на освіту китайською мовою.

У монографії запропоновано узагальнену класифікацію перекладацьких операцій, які слід застосовувати при перекладі офіційних документів саме китайською мовою, що теж, безумовно, має важливе як теоретичне, так і практичне значення.

Актуальність роботи не викликає жодних сумнівів, що пов'язано зі зростаючим і всебічним впливом сучасного Китаю на світову політику, економіку та культуру. Особливо з огляду на те, що на сьогодні ми маємо у своєму розпорядженні дуже малу кількість ґрунтовних наукових праць, безпосередньо присвячених проблемам перекладу текстів офіційного характеру китайською мовою. І це в ситуації, коли існує надзвичайно гострий попит на

фахівців у галузі саме китайсько-українського перекладу, що у свою чергу зумовлює надзвичайно важливу практичну цінність рецензованої монографії, оскільки його здобутки не лише можна, а й слід обов'язково використовувати у процесі підготовки студентів-сходознавців. Зокрема, матеріал монографії можна широко залучати під час читання відповідних спецкурсів з усного перекладу офіційних заходів, а також на заняттях з практики писемного перекладу документів для майбутніх синологів – студентів, які навчаються за фахом «китайська мова та література».

Дослідження має чітку і ґрунтовну методологічну основу, що робить безсумнівними неупередженість, об'єктивність і достовірність досягнутих нею наукових здобутків, які повністю відповідають критеріям науковості знання.

Робота має достатній обсяг для досягнення поставленої мети та розв'язання заявлених наукових завдань (184 с.). Також слід відзначити доволі значний обсяг опрацьованої літератури (203 позиції), що включає наукові праці як вітчизняних, так і закордонних авторів.

Рецензована монографія має характер оригінальної і завершеної науково-дослідницької роботи на важливу для сучасного перекладознавства тему. Отримані наукові результати, мають суттєве значення як для теоретичної науки, так і перекладацької практики.

Таким чином, на підставі ознайомлення з текстом дослідження, ми вважаємо, що монографія «Переклад юридичних документів ЮНЕСКО із захисту прав на освіту» має вагомий теоретичний та практичний значення та може бути застосовано як в подальших наукових розвідках так й у навчальному процесі.

ГОВІРКА В ОБ'ЄКТИВІ ЛІНГВІСТИКИ рецензія на монографію Т. В. Громко «Методологія та досвід дескрипції говірки», Кропивницький, 2021

Олександр Білих

доктор філологічних наук, доцент, декан факультету філології та журналістики
ЦДПУ імені Володимира Винниченка
Кропивницький, Україна

Наукова інтерпретація говірки в наш час потребує розгляду її не лише як одиниці діалектології, а ще як окремої мовної системи в об'єктиві лінгвістики. Саме таку серйозну концепцію в рамках монографічного дослідження розробила й запропонувала увазі наукової спільноти славістів Тетяна Василівна Громко, чий ґрунтовні праці з української діалектології добре відомі фахівцям.

Рецензована монографія «Методологія та досвід дескрипції говірки» присвячена науковому висвітленню кількох важливих проблем: теоретичному осмисленню говірки з урахуванням досвіду попередників-лінгвістів, введенню в науково-методологічний лінгвістичний обіг нового способу її опису – дескрипції повного складу мовних об'єктів, а також досвіду проведеного автором дескрибування говірки.

Автор визначає аксіологічну основу розуміння феномена говірки як складної сутності, в якій поєднано різні характерологічні складники. Так, у Розділі 1 «Говірка в сучасній лінгвістичній парадигмі» Т. В. Громко розглядає онтологічний статус говірки й ідіом як мовну систему у відповідній теоретичній обробці своєї позиції. Здійснивши спеціальний аналітичний огляд історико-мовного студіювання говірок в Україні, вона не лише визначила чинні в українській діалектології підходи до їх опису, а й методологічно підкреслила важливість повноти як противагу диференційності в описі говірки. Дескрипція говірки дослідницею бачиться як спосіб її експлікації, а підрозділ монографії «Дослідницький апарат та сучасні методи дескрипції говірки» спеціально присвячено висвітленню специфічних для опису говірки методів і методичних прийомів як збирання, так і аналізу говіркового матеріалу, а також термінологічному апарату ідіомології як виведеного автором учення про говірку.

Догма наукової дескрипції: представлення повноти емпіричного матеріалу в поєднанні із систематизацією та всебічністю опису – основа методології, запропонованої Т. В. Громко. Такий підхід уже заслуговує на увагу, адже не є типологічним за діалектологічним описом, а пропонує нове бачення говірки, до того ж, дослідниця подає теорію та набір дослідницьких процедур систематизування матеріалу (у форматі корпусу текстів, тезауруса говірки, ряду системних описів говіркових даних в аспектичних словниках тощо), а особливо привідкриває так рідко висвітлювану науковцями т. зв. «завісу збирання мовних даних». Визначаючи в Розділі 3. «Методологія збирання матеріалу для дескрипції говірки», що «Методологія опису говірки як мовної системи, як і методологія опису мови, – прерогатива лінгвістичної теорії в сучасній системі опису метамов», Т. В. Громко практично пропонує комплекс методів збирання діалектного матеріалу (спостереження, пряме опитування, самоспостереження тощо), виділяючи при цьому спонтанне мовлення як новий об'єкт мовних даних, або, що звертає увагу,